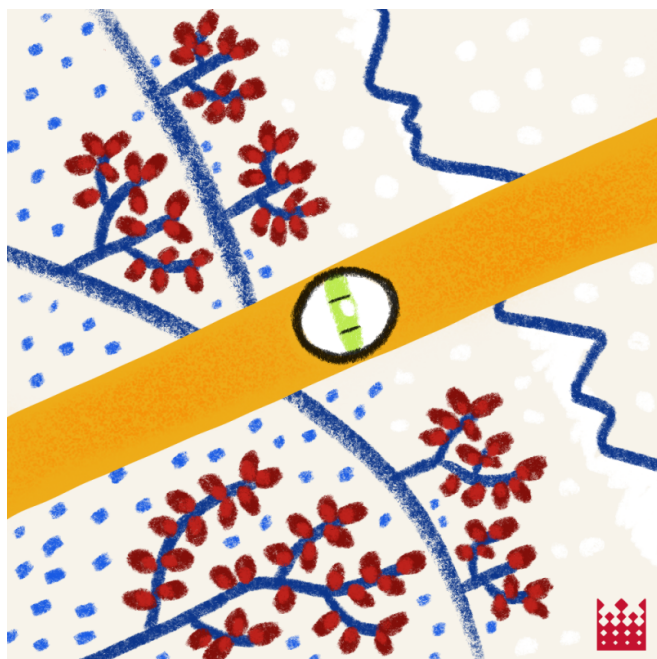

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

POZIOMICA i POZIOMNICA

Marcelina Jarnuszkiewicz

„Jak się po polsku nazywa wasserwaga?” – na tak postawione pytanie nie można ot tak odpowiedzieć, wymaga ono bowiem wyjaśnienia. Po pierwsze WASERWAGA – nazwa przyrzędu do ustalania poziomu czy ściślej: do określania poziomego położenia danej płaszczyzny – należy do zasobu leksykalnego polszczyzny, czyli jest polskim wyrazem, choć mającym postać bardzo podobną do niemieckiego źródłosłowu (niem. Wasserwaage). Jej „bardziej rodzimymi” odpowiednikami są zarówno POZIOMICA, jak i POZIOMNICA. POZIOMNICA jest formą starszą – powstała jako nazwa techniczna na początku XX w. POZIOMICA jest wynikiem skrócenia formy POZIOMNICA, a początki jej używania w przywoływanym znaczeniu datuje się na II połowę XX w. Wcześniej POZIOMICA oznaczała wyłącznie linię na mapie – jej synonimy to WARSTWICA i IZOHIPSA (choć izohipsa to również linia na mapie klimatycznej). A synonimem POZIOMICY, POZIOMNICY i WASERWAGI jest czwarta nazwa tego przyrzędu, zapożyczona z łaciny LIBELLA.